

DENET VERGİ SİRKÜLER

Sirküler Tarihi : 24.05.2020
Sirküler No : 2020/051

KAMBIYO MUAMELELERİ VERGİSİNİN ORANI BİNDE 2'DEN YÜZDE 1'E ÇIKARILMIŞ, FİZİKİ TESLİMAT OLMAKSIZIN YAPILAN ALTIN SATIŞ İŞLEMLERİ "KAMBIYO İŞLEMİ" OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR

Kambiyo muameleleri üzerinden alınan banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) uygulamada "kambiyo muameleleri vergisi" olarak anılmaktadır. Bu vergi ile ilgili olarak iki önemli gelişme yaşanmıştır. Aşağıda bu gelişmeler kısaca açıklanmıştır.

1) KAMBIYO MUAMELELERİ VERGİSİNİN ORANI BİNDE 2'DEN YÜZDE 1'E ÇIKARILMIŞTIR:

Cumhurbaşkanı 24 Mayıs 2020 tarihli ve 31136 sayılı Resmi Gazete yayımlanan [13/7/1956 Tarihli ve 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü Maddesinde Yer Alan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Nispetlerinin Tespiti Hakkındaki 28/8/1998 Tarihli ve 98/11591 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar \(Karar Sayısı: 2568\)](#) ile kambiyo muamelelerinde satış üzerinden binde 1 olarak uygulanan BSMV'nin oranını yüzde 1'e çıkarmıştır.

Söz konusu Karar ile 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü maddesinde yer alan banka ve sigorta muameleleri vergisi nispetlerinin tespitine ilişkin 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. **Yapılan değişiklik, kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden binde 2 olarak uygulanan verginin % 1'e (yüzde 1'e) çıkarılmasından ibarettir.**

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Eski şekli	Yeni şekli
e) Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden binde 2 ¹ , aşağıda sayılan kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden sıfır;	e) Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden %1 (yüzde bir), aşağıda sayılan kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden sıfır;
1) Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,	1) Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,
2) Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,	2) Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,
3) Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,	3) Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,
4) Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,	4) Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,
5) İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları,	5) İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları

Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girdiğinden, 24 Mayıs 2020 tarihinden itibaren gerçekleştirilen kambiyo muamelelerinde yeni oran (yüzde 1) geçerli olacaktır. BSMV'nin satış tutarı üzerinden sıfır olarak hesaplandığı kambiyo satışlarında sıfır oranı geçerliğini korumaktadır. Buna göre, aşağıdaki işlemlerde sıfır oranı uygulanmaya devam edecektir:

- Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,
- Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,
- Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,
- Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,
- İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları.

Bu değişiklikten sonra güncel BSMV oranları aşağıdaki gibidir:

¹ Esasen 98/11591 sayılı Karar'da 1106 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılan değişiklik gereğince 15.05.2019 tarihinden itibaren binde 1 olarak uygulanan bu oran (öncesinde sıfır idi), 7194 sayılı Kanunla 07.12.2019'den itibaren kanuni oran binde 2'ye yükseltildiği için binde 2 olarak uygulanmaktaydı.

- a) Bankalararası mevduat muameleleri sonucu lehe alınan paralar üzerinden % 1,
- b) Bankalar ile 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumlar arasındaki borsa para piyasası muameleleri sonucu lehe alınan paralar üzerinden % 1,
- c) Devlet tahvili, gelire endeksli senetler ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında lehe alınan paralar üzerinden %1,
- d) Devlet tahvili, gelire endeksli senetler ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin vadesi beklenilmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralar üzerinden % 1,
- e) Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden % 1, aşağıda sayılan kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden sıfır;
  - 1) Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,
  - 2) Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,
  - 3) Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,
  - 4) Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,
  - 5) İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları,
- f) Yurt içinde Türk Lirası cinsinden ihraç edilen tahviller ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarının geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında lehe alınan paralar üzerinden %1,
- g) Yurt içinde Türk Lirası cinsinden ihraç edilen tahviller ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarının vadesi beklenilmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralar üzerinden %1,
- h) Diğer banka ve sigorta muamelelerinde lehe alınan paralar üzerinden % 5.

2) FİZİKİ TESLİMAT OLMAKSIZIN YAPILAN ALTIN SATIŞ İŞLEMLERİ “KAMBYO İŞLEMİ” OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR:

Gelir İdaresi Başkanlığının Türkiye Bankalar Birliği Başkanlığına gönderdiği 21 Mayıs 2020 tarihli Yazı'dan, Vergi Denetim Kurulu'nun, bankalar nezdinde gerçekleşen altın alım satım işlemlerine ilişkin yürütülen araştırmalar esnasında, bankalar tarafından yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb.) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım satım işlemlerinin kambiyo işlemi olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda tereddüte düştüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığından görüş talep ettiği anlaşılmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığı, kambiyo mevzuatının esaslarını ve kambiyo politikalarını belirlemek, mevzuat çalışmalarını yürütmek, yapılan iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğunu kontrol etmekle görevli Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün görüşünü de alarak, bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilerek bu işlemler üzerinden yürürlükteki oranlara göre kambiyo muamele vergisi (BSMV) hesaplanması gerektiği konusunda

Bankalar birliğini bilgilendirmiş ve konu hakkındaki duyurunun ivedilikle üyelerine yapılmasını istemiştir.

Bankalar Birliđine gönderilen yazıya ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).

Bildiđimiz kadarıyla bu görüşe kadar bankaların uygulaması, yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinde lehe alınan paralar üzerinden % 5 oranında BSMV hesaplamak yönündeydi.

Bankalara Birliđine gönderilen yazıdaki değerlendirmeye göre, söz konusu işlemlerde satış tutarı üzerinden (halen binde 2 oranında) BSMV hesaplanması gerekmektedir. Bu vergi bankalarca müşterilerden tahsil edilmektedir.

Önceki bölümde açıklandığı üzere, kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden 07.12.2019 tarihine kadar binde 1, bu tarihten itibaren ise binde 2 olarak uygulanan BSMV oranının 2568 sayılı Cumhurbaşkanđ Kararı ile yüzde 1'e çıkarılması ile birlikte, fiziki teslimat olmaksızın 24 Mayıs 2020 tarihinden itibaren gerektirilen altın satış işlemlerinde de satış tutarı üzerinden yüzde 1 oranında BSMV hesaplanacaktır. Bařka bir ifadeyle, 24 Mayıs 2020 tarihinden önceki fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satışları için işlem tarihine göre binde 1 veya binde 2 oranı, bu tarihten itibaren yapılan işlemler için ise yeni oran olan yüzde 1 geçerlidir.

Saygılarımızla.